

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 380/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. októbra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20 Co 80/2018 z 11. júla 2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 8 C 26/2017 z 29. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], odmieta pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 19. septembra 2018 sa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľka“), domáha vydania nálezu, ktorým by ústavný súd

vyslovil porušenie jej v záhlaví označených práv uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 20 Co 80/2018–219 z 11. júla 2018 „v spojení“ s uznesením Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) č. k. 8 C 26/2018-124 z 29. decembra 2017 (ďalej len „namietané uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je stranou sporu vedeného pred okresným súdom pod sp. zn. 8 C 26/2017 na základe žaloby žalobcu [REDACTED] [REDACTED] proti nej ako žalovanej, predmetom ktorého je určenie času a spôsobu užívania lesnej cesty. Počas konania okresný súd vydal uznesenie 29. decembra 2017 č. k. 8 C 26/2017-124, ktorým vyhovel návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Proti už uvedenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom krajský súd ako odvolací súd rozhodol uznesením z 11. júla 2018 č. k. 20 Co 80/2018-219 tak, že uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Proti odvolaciemu rozhodnutiu krajského súdu sťažovateľka podala 18. septembra 2018 dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo rozhodnuté. K podaniu dovolania uviedla, že „z hľadiska textácie ustanovenia § 420 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) nie je jednoznačné, či ho možno považovať za účinný prostriedok nápravy - predmetné dovolanie bolo podané predovšetkým z dôvodu nejednoznačnosti právnej úpravy, inak by sťažovateľovi hrozilo, že ústavný súd by mohol jeho sťažnosť odmietnuť z dôvodu zmeškania lehoty, za predpokladu, že by neskôr vyhodnotil dovolanie ako neúčinný prostriedok nápravy.“

5. Podľa názoru sťažovateľky došlo napadnutým rozhodnutím krajského súdu v spojení s rozhodnutím okresného súdu k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) z dôvodov, že všeobecné súdy rozhodovali o veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov. Sťažovateľka tvrdí, že „v prejednávanej príhode mal o danej veci rozhodovať orgán štátnej správy lesného hospodárstva, ktorého právomoc vyplýva z ustanovenia § 25 ods. 4 zákona č. 326/2005 Z. z.

o lesoch“, ktoré uvádza, že „do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu podľa odseku 3 môže orgán štátnej správy lesného hospodárstva rozhodnúť vo veci využitia lesnej cesty, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie povinností podľa § 28, odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nemá odkladný účinok. Z tohto ustanovenia jednoznačne vyplýva, že ochranu poskytovanú meritórnym rozhodnutím súdu podľa § 25 ods. 3 zákona o lesoch dopĺňa dočasné rozhodnutie orgánu štátnej správy lesného hospodárstva neodkladného charakteru, ktoré v danom prípade bolo na návrh žalobcu vydané (ide o rozhodnutie Okresného úradu [REDAKOVANÉ] číslo OU-SK-PLO-2017/003778-009 zo dňa 07.09.2017)).“.

V tejto súvislosti sťažovateľka nesúhlasí s názorom odvolacieho súdu, že „neodkladným opatrením bol uložený širší rozsah povinností v porovnaní s rozhodnutím orgánu štátnej správy lesného hospodárstva - výrok neodkladného opatrenia ako aj rozhodnutia Okresného úradu [REDAKOVANÉ] sú obsahovo totožné a poskytujú rovnocennú právnu ochranu. Výrok neodkladného opatrenia teda neposkytuje širšiu ochranu, iba je inak formulovaný po gramatickej stránke, t. j. je formulovaný konkrétnejším (nie však obsahovo iným) spôsobom.“. Sťažovateľka uviedla, že „vychádzajúc z toho, že v judikatúre Ústavného súdu SR sa za porušenie práva na súdnu ochranu považujú prípady zastavenia konania pre nedostatok právomoci bez postúpenia veci príslušnému orgánu, resp. bez preskúmania veci všeobecným súdom v prípade, že na rozhodnutie danej veci nemá právomoc iný orgán (denegatio iustitiae), by mal tento záver analogicky platiť aj opačne, t. j. za porušenie práva na súdnu a inú právnu ochranu je potrebné považovať tiež prípady, keď rozhoduje určitý orgán napriek tomu, že nemá právomoc“.

Sťažovateľka je ďalej toho názoru, že „rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje odôvodnenie vo vzťahu k zásadným otázkam, ktoré boli rozhodujúce pre rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, najmä neposkytuje dostatočné odpovede na otázky vzťahujúce sa k jadrú poskytnutej súdnej ochrany, resp. nereaguje na vznesené relevantné argumenty žalovaného. Odvolací súd sa nevysporiadal predovšetkým s argumentáciou žalovaného (sťažovateľa) týkajúcej sa nesplnenia základných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia ako aj neprimeranosťou neodkladného opatrenia... Keďže konajúce súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí nedali jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na relevantné otázky, ktoré mali podstatný význam pre rozhodnutie, sťažovateľ je toho názoru, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivý proces.“.

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

9. Predpokladom úspešného uplatnenia námietky porušenia základných práv a slobôd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je splnenie všeobecných a osobitných náležitostí vyplývajúcich z § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 53 zákona o ústavnom súde, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní návrhu na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

10. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich

z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

11. V danom prípade sťažovateľka akceptovala subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd tým, že podala vo svojej právnej veci dovolanie, o ktorom dosiaľ nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnuté.

12. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť mu bola predložená predčasne, keďže existuje iný orgán verejnej moci oprávnený poskytnúť ochranu právam sťažovateľky. Po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie by totiž došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (porov. *mutatis mutandis* II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Išlo by o taký stav, ktorý je v právnom štáte neaprobateľný, pretože by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu.

13. Vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným

orgánom (IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 180/2010). Ústavný súd preto stabilne zastáva názor, že v prípade podania opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti ústavnému súdu je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, III. ÚS 109/2010, III. ÚS 114/2010, III. ÚS 199/2010, III. ÚS 7/2014, III. ÚS 124/2017). O prípustnosti dovolania je oprávnený rozhodnúť výlučne najvyšší súd, najmä ak podľa obsahu sťažnosti ide v danom prípade o otázku právomoci súdu. Nie preto úlohou ústavného súdu „hodnotiť“, či dovolanie podané sťažovateľkou je alebo nie je „neúčinný prostriedok nápravy“.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady *ratio temporis* ju podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť.

15. Za daných okolností sa ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. októbra 2018